

DATUM
2025-02-17
ERT DATUM
2024-10-25

DIARIENR
2024/208-4
ER BETECKNING
Fö2024/01767

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Myndigheten för civilt försvar – Ett nytt namn för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och vissa organisatoriska förändringar (promemoria Fö2024/01767)

Statskontoret kommenterar i remissvaret Försvarsdepartementets promemoria Myndigheten för civilt försvar – Ett nytt namn för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och vissa organisatoriska förändringar. Vi avstyrker förslaget om att byta namn på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Vi kommenterar också förslagen om att organisera verksamheten som avser skydd mot olyckor och åtgärder inom befolkningsskydd i en egen del av myndigheten samt att regeringen ska utse chefen för denna verksamhet.

Promemorian har inte visat fördelar med att byta namn på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (avsnitt 6)

Statskontoret avstyrker förslaget om att byta namn på MSB till Myndigheten för civilt försvar. Enligt promemorian ska det nya namnet tydliggöra och markera myndighetens uppdrag inom civilt försvar. Vi bedömer att förslaget utgör en marginell förändring i sak men skapar administration och merkostnader. Promemorian anger inte heller några förväntade positiva effekter av namnbytet eller negativa konsekvenser av att behålla nuvarande namn.

Försvarsberedningen föreslog att renodla MSB genom att flytta verksamheten inom skydd mot olyckor samt åtgärder inom befolkningsskydd till en annan huvudman.¹ I samband med renodlingen skulle myndigheten få en ny benämning. Regeringen anför att verksamheterna ska kvarstå, eftersom de är väl fungerande och en

¹ Regeringskansliet, Försvarsdepartementet (Ds 2023:34). *Kraftsamling – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret*, s. 131.

förändring riskerar att ta tid och kraft från utvecklingen av ett starkt civilt försvar.² Det resonemanget bör även gälla för ett namnbyte, eftersom MSB:s namn är väl fungerande och förändringen är resurskrävande. Utan renodling har MSB ett fortsatt brett uppdrag och vi ser inte att det finns bärande skäl för ett nytt namn.

Namnbytet innebär flera nackdelar

Regeringen bör styra myndigheterna sammanhållet och strategiskt. Regeringen har nyligen uppdragit åt 32 myndigheter att redovisa kostnader för kommunikation inkluderat profilprodukter.³ Regeringen anger att myndigheternas kostnader för kommunikation har ökat och att de ska fokusera på kärnuppgifterna.⁴ Ett namnbyte skulle kosta MSB minst 10 miljoner kronor för kommunikation och omprofilering.⁵ MSB ska hantera kostnaderna för namnbytet inom sin befintliga ekonomiska ram, det vill säga med resurser som kunde använts för uppbyggnaden av civilförsvaret. Vi ser inte att förslaget innebär en effektiv användning av offentliga medel.

Bland de myndigheter som är minst kända hos befolkningen är de flesta relativt nybildade eller har bytt namn.⁶ MSB fick sitt nuvarande namn 2009 och har skapat god kännedom om sig och sin verksamhet.⁷ MSB lade över 50 miljoner kronor på extern kommunikation 2022 i syfte att höja allmänhetens beredskap och det är avgörande att avsändaren är tydlig.⁸ Statskontoret bedömer att ett namnbyte skulle minska allmänhetens kännedom om MSB och riskera att göra arbetet för att stärka civilförsvaret dyrare och mindre synligt. Beredskapsarbetet måste präglas av kontinuitet och att tjänsterna och materialen är lättillgängliga.

Det nuvarande namnet beskriver redan verksamheten

Statskontoret anser att MSB:s nuvarande namn beskriver myndighetens verksamhet väl. Även om myndigheters namn i möjligaste mån bör spegla deras huvudsakliga

² Försvarsdepartementet (2024). *Myndigheten för civilt försvar – Ett nytt namn för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och vissa organisatoriska förändringar*. Promemoria, s. 31.

³ Se t. ex. Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Statskontoret.

⁴ Regeringen, 2025-01-09. *Regeringen kräver information om myndigheternas informations- och kommunikationsverksamhet*. Pressmeddelande.

⁵ Försvarsdepartementet (2024). *Myndigheten för civilt försvar – Ett nytt namn för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och vissa organisatoriska förändringar*. Promemoria, s. 40.

⁶ Göteborgs universitet, SOM-institutet (2023). *Betyg på offentlig förvaltning 2024*, s. 5.

⁷ Ibid.

⁸ Statskontoret (2024). *Myndigheters arbete med påverkande information och kommunikation – En kartläggning och analys*, s. 46.

verksamhet behöver det inte vara heltäckande.⁹ Namnet ska prioritera medborgarkontakt och begriplighet före marknadsföring.

Statskontoret bedömer att lättvindiga namnbyten på myndigheter utgör en olycklig förvaltningspolitisk ordning. En myndighet vars uppdrag skiftar fokus bör behålla namnet om det täcker in den nya inriktningen. Myndigheters uppdrag och prioriteringar kan förändras på relativt kort sikt med politikens och samhällets utveckling.

Synpunkter på förkortningen och den engelska benämningen

Regeringen har föreslagit den nya förkortningen MCF.¹⁰ MCF är snarlikt MUCF, förkortningen för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Även om myndigheterna verkar inom olika områden finns viss risk för sammanblandning.

Myndigheter som arbetar internationellt bör ha en fastställd engelsk benämning, för att undvika att namnet översätts på olika sätt.¹¹ MSB arbetar internationellt som Swedish Civil Contingencies Agency. Statskontoret bedömer att denna engelska benämning kan kvarstå om regeringen går vidare med namnbytet. På så sätt kan viss kontinuitet upprätthållas i internationella sammanhang.

Att separera verksamheten för skydd mot olyckor och åtgärder inom befolkningsskyddet har för- och nackdelar (avsnitt 5)

Statskontoret tar inte ställning i sak till förslaget om att organisera MSB:s verksamhet som avser skydd mot olyckor och åtgärder inom befolkningsskydd i en egen del av myndigheten. Motsvarande gäller förslaget om att regeringen ska utse chefen för denna verksamhet. Vi vill dock framföra följande.

Organisationsförändringar är tids- och resurskrävande. I promemorian framgår inte några brister med dagens ordning eller varför förslagen är att föredra framför att MSB på egen hand styr och organiserar sin verksamhet. Förändringen av MSB:s organisation ska tydliggöra verksamheterna internt och externt. Den ska också skapa en mer ändamålsenlig struktur för förberedelser på nationell nivå, för myndighetens arbete samt för att hålla samman planeringen.

⁹ Institutet för språk och folkminnen. *Namnårsgrupps rekommendationer för myndighetsnamn i Sverige*.

¹⁰ Regeringen (2024). *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får ny generaldirektör och föreslås även få nytt namn*. Pressmeddelande från Försvarsdepartementet och Statsrådsberedningen 2024-10-25.

¹¹ Institutet för språk och folkminnen. *Namnårsgrupps rekommendationer för myndighetsnamn i Sverige*.

Att regeringen utser chefen för verksamheten ska möjliggöra en effektivare styrning.¹² Det är viktigt att regeringen har realistiska förväntningar på vad förändringen kan åstadkomma. Statskontoret bedömer att en chef som utses av regeringen främst kan ge ett tydligare mandat åt rollen och markera tyngd.

Statskontoret har föreslagit att regeringen inrättar en liknande fristående funktion som utgör en egen del av Strålsäkerhetsmyndigheten och som leds av en chef utsedd av regeringen.¹³ Statskontoret hade dock specifika skäl för förslagen, bland annat att verksamheten ska bedrivas oberoende från den övriga myndigheten.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Matilda Ardenfors och utredare Jonathan Larkeus, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Jonathan Larkeus

¹² Försvarsdepartementet (2024). *Myndigheten för civilt försvar – Ett nytt namn för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och vissa organisatoriska förändringar*. Promemoria, s. 32.

¹³ Statskontoret (2025:1). *Utvecklat stöd för kärnsäkerhet och strålskydd – En ny teknisk stödorganisation på Strålsäkerhetsmyndigheten*, s. 85.